

ՊԻՈՍ ԺԲ. ՊԱՊ

Տարւոյս Հոկտ. ամսոյ ճին իր յաւիտենական հանգիստը մտաւ Հռովմէական եկեղեցւոյ հոգեւոր պետը, Պիոս ԺԲ. Պապը, 82 տարիներու հասուն տարիքի մէջ: Իր մահը արդիւնք էր իջուածքի եւ տեղի ունեցաւ իր ամառանոցին մէջ:

Պիոս ԺԲ. ծնած է 1876ին Հռովմի մէջ եւ անուանուած՝ Էռեննիօ Բաչելլի: Կուսակրօն քահանայ ձեռնադրուած՝ 1899ին, եւ մտած՝ Վատիկանի Քարտուղարութեան սպասարկութեան մէջ: Առաջին Մեծ Պատերազմի տարիներուն նշանակուած է Պապական Նուիրակ Պալարիոյ եւ ապա՝ համայն Գերմանիոյ: 1917ին եպիսկոպոսացած է: 1929ին կը բարձրանայ կարտինալական աստիճանին եւ կը նշանակուի Վատիկանի Պետականի Պետական Քարտուղար: Իսկ 1939ին կ'ընտրուի Պապ, յաջորդելով Պիոս ԺԱ.ին իբրեւ Հռովմէական եկեղեցիի 261րդ Քահանայապետը:

Գրեթէ 20 տարիներու իր պաշտօնավարութիւնը հանդիպեցաւ մեր աշխարհի ամենէն տագնապալի շրջաններէն մէկուն: Աթոռ բարձրացած էր Բ. Համաշխարհային Պատերազմի նախօրեակին: Պատերազմի ընթացքին, բայց մանաւանդ անկէ վերջ, Հռովմէական եկեղեցին Կեղրոնական ու Արեւելեան Եւրոպայի մէջ անցուց, եւ կը շարունակէ անցնել, տագնապի լուրջ շրջան մը, իբրեւ հետեւանք Համայնավարական վարչածեի տիրապետման այդ երկիրներու մէջ: Հռովմէական եկեղեցիի պատմութեան մէջ իր անունը յատկապէս պիտի յիշուի իբրեւ այն Պապը՝ որ Ս. Կոյսի մարմնապէս վերափոխումը անցուց Հռովմէական եկեղեցիի դաւանական հաւատալից շարքին մէջ: Եղած է համեմատաբար լայնամիտ Պապ մը, շարունակաբար շեշտելով որ պայքար չկայ եւ չի կրնար ըլլալ ճշմարիտ գիտութեան եւ կրօնքի միջեւ, մինչեւ իսկ ընդունեց որ եղաշրջման գիտական տեսութիւնը անհաշտելի չէր եկեղեցիի ուսուցման հետ: Լիովին օգտագործած է գիտական բոլոր դիւրութիւնները (ռատիօ, թելեփիլմեր, եւայլն) եւ տեսութիւնները եկեղեցւոյ օգտին համար: Իր հօտէն ճանչուած է նաեւ իբրեւ սրբակենցաղ Պապիւն մէկը:

Իր օրով կարտինալական շրջանակը զգալապէս ընդլայնուեցաւ իր մէջ առնելով գրեթէ ամէն ազգէ կամ աշխարհագրական մեծ շրջանակներէն կարտինալներ, որով սկիզբ դրուած եղաւ Հռովմէական եկեղեցիի բարձրագոյն այս կարգը իտալական մենաշնորհ մը ըլլալէ ազատագրելու: Ծանցուած է առհասարակ խաղաղասէր, բայց միաժամանակ կորովի եւ խոհական Քահանայապետ մը:

Եղած է մեծ ուսումնական, դիւանագէտ ու լեզուագէտ հոգեւորական մը: Բացի իտալերէնէն գիտէր լատիներէն, ֆրանսերէն, անգլերէն, սպաներէն, բորթուկալերէն եւ գերմաներէն: Թաղուեցաւ Ս. Պետրոսի ներքնայարկին մէջ, ուր թաղուած են պապերէն մեծ մասը:

ՍԻՈՆ, իր վշտին մէջ, ցաւակցութեան բաժինը կը բերէ Հռովմէական եկեղեցիի մեծ սուգին:

* * *

Ս. Աթոռոյ Գործոց Ընդհ. Վարիչ Գեր. Տ. Սուրէն Եպս., Հոկտ. 9ին, վշտակցական հեռագիր զարկաւ Վատիկան Ոստան, Պիոս ԺԲ. Պապի մահուան առթիւ, որուն ի պատասխան ստացուեցաւ Վատիկանէն հետեւեալ հեռագիրը:

«Կարտինալներու Սրբազան Ժողովը կը հրահանգէ ինծի արտայայտել իրենց անկեղծ գնահատանքը եւ երախտագիտութիւնը, վշտակցութեան այն անկեղծ պատգամին համար՝ զոր զրկած է իր Գերագոյն Քահանայապետ Պիոս ԺԲ.ի մահուան առթիւ»:

Կարտինալ ՍԼՕԵԶԻ ՄԷՍԷԼԼԵ

* * *

Վերջին պահուն կիմանանք որ նոր Պապ ընտրուած է Վենետիկի Պատրիարք Կարտինալ Անճելօ Ռոնզալլի (Իտալացի) եւ առած է Յովհաննէս ԻԿ. անունը: ՍԻՈՆ կը մաղթէ Քրիստոնէական եկեղեցւոյ մեծագոյն հատուածի Հովուապետին խաղաղասէր եւ արդիւնաշատ պաշտօնավարութիւն:

Տ. ԵՂԻՇԷ Ծ. ՎՐԴ. ԻԹԻԻՃԵԱՆ
1889 — 1958

Տարույս Յուլիս ամսոյ 29ին ի Տէր հանգուցեալ է Աւստրիոյ եւ Գերմանիոյ Հայոց Հոգեւոր Հովիւ Տ. Եղիշէ Ծ. Վրդ. Իթիւմեան:

Հանգուցեալ Եղիշէ Ծ. Վրդ. ծնած է 1889ին, Կ. Պոլսոյ մէջ: Իր նախնական ուսումը ստացած է Սկիւտարի Երմոնեան դպրոցին մէջ եւ շրջանաւարտ ելած է Գաւորգիոյ Սրամեան վարժարանէն: Երկու տարիներ ուսուցչական պաշտօն վարած է Կ. Պոլսոյ հայկական վարժարաններու մէջ մինչեւ 1928 եւ սոյն թուականին քահանայ ձեռնադրուած է Նիկոմիդիոյ նախակին եւ նոյն շրջանի Պուլկարիոյ առաջնորդ Տ. Ստեփանոս Արքեպս. Յովակիմեանէ, Առֆիայի մէջ:

1929ին նշանակուած է Վիեննայի Հայոց Հոգեւոր Հովիւ, պաշտօն մը՝ զոր վարած է մեծ նուիրումով եւ մինչ 1944ին իր կողակիցը կորսնցուցած ըլլալով, Տ. Արտաւազդ Արքեպս. Սիրմէեանէն ստացած է Վեդար եւ վարդապետական մասնաւոր իշխա-

նութիւն: Իր քաղմամեայ եկեղեցանուէր եւ արդիւնաւետ ծառայութեան համար 1952ին Տ. Խաղ Արքեպս. Աջապահեանէն ստացած է Ծայրագոյն Վարդապետի աստիճան, Փոքրիկ Հայոց Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ Եկեղեցւոյ մէջ:

Հանգուցեալ Հայր Սուրբը լանջախաչ ստացած է Երանաշնորհ Տ. Խորէն Կաթողիկոսէն: Ան ժամանակ մը ելած է նաեւ Պուտաբըշտի Հայոց Հոգեւոր Հովիւ:

Հանգուցեալ Եղիշէ Ծ. Վրդ. իր տարիներու անդուլ ծառայութեամբ ցուցաբերած է բարի հովիւի, գիտակից պաշտօնէի, առաքինի քրիստոնեայի եւ ազգին ու եկեղեցիին նուիրում հայ եկեղեցականի մը արժանիքները:

Յուդարկաւորութիւնը եւ թաղումը տեղի ունեցած է Օգոստոս 2ին եւ մարմինը ամփոփուած է ընտանեկան դամբարանին մէջ:

Ընկալցի Տէր Յիսուս զնոցի նորա ի լոյս երեսաց իւրոց:

Տիկին Շուսան Կեօվեան՝ կը նուիրէ 500 Բիլս, վտան բարգաւաճման Սրբոց Յակոբեանց Տպարանին:

1958-Ի «ՍԻՈՆ» ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

ԵՐԵՎԱՆԻԿԵՆ

Հոգ. Տ. Վազգէն Վրդ. Գրգորբլեան՝

Բարեչ. Վարդան Սրկ. Զաքարեան՝

ՈՍՏՐԵՐԱՈՒՆԵՆ

Արժ. Տ. Արաշն Քհնյ. Աշտեան՝

Արժ. Տ. Նարեկ Քհնյ. Շրիփեանին (Այն-
[ճար]):

Տիար Յակոբ Զաքարեանին (Պէշրութ):

Տիկին Աննա Թիւրէքեանին (Պրուքին):

Տիար Յակոբ Յարութեանին (Ֆրէդնո):